

Polityka UE próbuje rozwiązać problemy dotyczące konfiskaty, takie jak niedostateczna efektywność pozbawiania i odzyskiwania korzyści z przestępstwa, polepszenie praw ofiar przestępstw, stworzenie systemu sprawiedliwej społecznej redystrybucji odzyskanych aktywów. Częścią realizacji tej polityki jest wyznaczenie w prawie UE standardów dla konfiskaty korzyści z przestępstwa wpływających na krajowe porządki prawne. Wysokie standardy konfiskaty ustanowione na poziomie UE służą realizacji koncepcji nieopłacalności przestępstwa. Wpływ na rozwiązania prawne dotyczące konfiskaty korzyści z przestępstwa wprowadzane w UE wywiera prawo międzynarodowe tworzone w ramach Rady Europy, ONZ, OECD, jak również zalecenia FATF oraz orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

1. Nowatorski charakter badań

Projekt jest oryginalnym przedsięwzięciem naukowym w skali światowej, gdyż standardy konfiskaty korzyści z przestępstwa wyznaczone w prawie UE nie były dotychczas przedmiotem kompleksowych badań naukowych pod kątem stwierdzenia w nich luk i zaproponowania sposobów ulepszenia na poziomie prawa UE. W literaturze brakuje monografii na ten temat, co uzasadnia podjęcie badań w tym zakresie. Dotychczasowe publikacje traktujące o konfiskacie zawierają odniesienia do prawa UE, jednakże prezentowane w nich badania mają inny zakres i cel.

2. Cele projektu

- 1) Określenie standardów UE w zakresie konfiskaty korzyści z przestępstwa z uwzględnieniem prawa tworzonego w ramach Rady Europy, ONZ, OECD, a także rekomendacji FATF
- 2) Krytyczna analiza polityki UE kształtującej standardy konfiskaty korzyści z przestępstwa
- 3) Porównanie prawa karnego Polski, Niemiec, Francji i Wielkiej Brytanii (z ograniczeniem do prawa właściwego dla Anglii i Walii) pod kątem standardów konfiskaty korzyści z przestępstwa wyznaczonych w prawie UE (z uwzględnieniem odmiennego statusu Wielkiej Brytanii w UE)
- 4) Ocena standardów, wskazanie luk w standardach oraz obszarów ryzyka związanego z niedostateczną ochroną praw jednostek (podejrzanego, pokrzywdzonego, osoby trzeciej) oraz niepowodzeniem realizacji celów postępowania karnego
- 5) Sformułowanie propozycji ulepszenia standardów konfiskaty korzyści z przestępstwa wyznaczonych w prawie UE z uwzględnieniem sprawiedliwej równowagi między interesami jednostek zaangażowanych w procedurę konfiskaty oraz interesami wymiaru sprawiedliwości karnej, które mogą pozostawać w konflikcie

3. Opis badań

- 1) Badanie polityki UE kształtującej standardy konfiskaty korzyści z przestępstwa z pomocniczym wykorzystaniem teorii racjonalnego tworzenia prawa Profesora Jerzego Wróblewskiego
- 2) Badanie standardów konfiskaty korzyści z przestępstwa wyznaczonych w prawie UE z odpowiednim uwzględnieniem prawa Rady Europy, ONZ, OECD, a także rekomendacji FATF
- 3) Badanie porównawcze prawa karnego Polski, Niemiec, Francji i Wielkiej Brytanii (z ograniczeniem do prawa właściwego dla Anglii i Walii) pod kątem standardów konfiskaty korzyści z przestępstwa wyznaczonych w prawie UE (z uwzględnieniem różnic w statusie Wielkiej Brytanii w ramach UE)
- 4) Badanie orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka dotyczącego konfiskaty korzyści z przestępstwa

4. Spodziewane efekty badań

Wyniki badań powinny pozwolić na zidentyfikowanie luk w standardach konfiskaty korzyści z przestępstwa wyznaczonych w prawie UE oraz zaproponowanie sposobów ich ulepszenia. Wyniki badań mogą ponadto służyć jako punkt odniesienia w planowaniu polityki UE dotyczącej rozwiązania kluczowych problemów z konfiskatą oraz w projektowaniu przepisów prawnych dotyczących konfiskaty korzyści z przestępstwa na poziomie UE oraz na poziomie krajowych porządków prawnych.